

Cvikov

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Nový Bor

Nadmořská výška: 357 m n. m.

Počet obyvatel: 4 400

Adresa URL: www.cvikov.cz

Okres: Česká Lípa

GPS souřadnice: 50.777193N, 14.632919E

První pís. zmínka: 1352 (672 let)

PSČ: 471 54

Okolí a příroda Cvikov

Cvikovský rybník, někdy též zvaný Kunratický či Lindavský, leží na levobřežním bezejmenném přítoku Boberského potoka mezi Drnovcem a Kunraticemi pod východními svahy hřbetu Dutý kámen. Jeho vodní plocha dosahuje rozlohy 9 ha.

Dutý kámen (378m), v současné době souhrnný název pro skalnatý izolovaný pískovcový hřbítok o celkové délce 600 m, výšce nad okolním terénem 20 - 30 m 1 km JV od Cvikova nad údolím Boberského potoka v místní části Drnovec. Hřbítok lokálně zpevněného pískovce, který lépe odolával povětrnostním vlivům, je prostoupen téměř svislou rozsedlinovou žílou polzenitu (bazická vyvřelá hornina). Zejména na západní straně hřebítku se kvádřové pískovce coniackého stáří rozpadaly na izolované skalní věže a bloky. Hřbítok přetíná mezinárodní silnice I. třídy E 13. Na východní straně hřebítku se pískovec těžil v dnes již opuštěném lomu. Už r. 1955 tu byla vyhlášena státní přírodní rezervace, nyní je chráněným přírodním výtvozem (0,25 ha). Předmětem ochrany jsou především jedinečné ukázky působení sopečného magmatu na starší usazeniny pískovce, projevující se sloupkovitou odlučností pískovce - nejvýrazněji na skalním suku zv. Dutý kámen, při vých. okraji hřebítku. Tento útvar dal název celému hřebítku. Pětiboké a šestiboké sloupky, vějířovitě uspořádané do jakéhosi snopu, jsou zde široké 2 - 5 cm a vysoké až 3 m. Kontaktní sloupky se však vyskytují i na jiných místech. Vrcholová plošina nejjižnějšího skalního masívu, dostupná po 38 ve skále vytesaných schodech, byla r. 1913 vyhlídkově upravena a opatřena rozhledovou růžicí i slunečními hodinami (dnes zničený). V bezprostředním sousedství směrem k SV jsou při západním okraji hřebítku skalní věže Bezecná a Děravec, za nimi pak po krátkém přerušení pokračuje skála, zvaná dnes Sloupská jehla. Tato izolovaná postranní věž má ve své vrcholové části dutinu, ústící navenek otvory jakoby oušky (odtud Jehla). Skála však měla též název Zvon či Jezdec (z boku připomíná profil šachové figurky), nebo i Soví hlava (dutiny připomínali soví oči). Od sloupkovité skály asi 40 m k SV je při cestě v kameni vytesané odpočívadlo (Karolina) a poblíž něho při východním okraji hřebítku skála s menší, nejspíš uměle rozšiřovanou jeskyní zvanou Šustrova díra. Traduje se, že při stavbě zdejší (dnes zrušené) železnice tu r. 1906 po mnoho týdnů žil jeden z barabů. Jeho vousatá tvář a postava sedící před jeskyní u planoucího ohně se stala pověstnou. Poblíž je hlavní stěna bývalého lomu, na opačné straně hřebítku je malé skalní okno. Ve stěně Širokého kamene je hned vedle schodiště vytesán reliéf hlavy ozdobené vavřínem, lyrou a mečem. Od roku 1913 je zde takto připomínán básník a hrdina Theodor Körner. Pocházel z Drážďan (nar. 1791), studoval filozofii a přírodní vědy, pro nedovolený souboj musel opustit svou vlast, stal se básníkem v Schillerově stylu, ve Vídni psal veršované divadelní hry. V březnu r. 1813 vstoupil k dobrovolníkům bojujícím proti

Napoleonovi za osvobození Německa. Tím ovlivněn psal oduševnělé verše. Již v prvním boji byl vážně raněn a v srpnu 1813 v další bitvě ve věku pouhých 22 let padl. Jeho bojovná lyrika vyšla posmrtně ve sbírce *Lyra a meč*.

Ledová jeskyně se nachází u místní části Naděje na sev. svahu Suchého vrchu, je jedinou jeskyní svého druhu v Čechách. Tato pseudokrasová páledová jeskyně vznikla ve svislé puklině znělcové skály. V systému dutin, na povrchu utěsněných zvětralinami a humusem, je znemožněna cirkulace vzduchu. Jediným otvorem této statické jeskyně, který je výše než její dno, vniká v zimě do těchto podzemních prostor specificky těžký chladný vzduch, který pak vyplňuje jeskyni po celý rok a udržuje v ní stálou teplotu blízkou bodu mrazu. Z par v ovzduší i z vody prosakující sem zeminou a trhlinami se vytváří zaledněný prostor, částečně přetrvávající po celý rok: jínovatka, ledové náteky, stropní střechýly i podlahový led, jehož mocnost se v nejnižším místě jeskyně pohybuje podle povětrnostních podmínek od 0,5 do 2 m. Hloubka jeskyně je 6 m, šikmá délka do nejzazšího cípu hlavní dutiny je 30 m a šířka kolísá od 2 do 4 m. Místním obyvatelům byla jeskyně známa již dávno, turisticky se využívala od 70. let 19. století. Na přelomu 19. a 20. stol. byl vchod opatřen mříží a dnes je pro její častou devastaci veřejnosti uzavřena

